

Motion om ett odlingslyft för stadens förskolor

Motion av Ismail Ali och Claes Nyberg (båda C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Alexandra Mattsson

Sammanfattning av ärendet

I en motion till kommunfullmäktige beskriver Ismail Ali och Claes Nyberg (båda C) vikten av barns möjlighet till att leka, utforska och lära i samspel med naturen.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige ska ge förskolenämnden i uppdrag att ta fram en stadsövergripande plan för hur samtliga förskolor i staden ska ges möjlighet att bedriva odling som en del av den pedagogiska verksamheten.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, förskolenämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, Green Cities, LRF Stockholm och Världsnaturfonden WWF.

Green Cities och Världsnaturfonden WWF har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret anser bland annat att läroplanens skrivelser i kombination med stadens pågående insatser för en ökad tillgång till gröna miljöer samt grönare förskolegårdar uppfyller motionens intentioner och att det inte finns behov av annan stadsövergripande styrning i frågan.

Förskolenämnden delar uppfattningen att odling är en pedagogiskt värdefull aktivitet men understryker vikten av förskolornas frihet att inom läroplanens gränser anpassa verksamheten efter lokala förutsättningar. Nämnden betonar dock att förslagen som lyfts omhändertas i pågående satsningar som lekvärdesriktlinjer, förgröning av förskolegårdar och projektet Hållbar förskola.

Bromma stadsdelsnämnd ser bland annat positivt på motionens intentioner och beskriver att de kommunala förskolorna i området har ett välutvecklat arbete inom odling.

Järva stadsdelsnämnd bedömer att det inte behövs ett särskilt stadsövergripande pedagogiskt uppdrag kring odling, bland annat för att möjlighet till odling ska finnas enligt gällande styrdokument, och för att värna de enskilda förskolornas pedagogiska handlingsutrymme utifrån förskolans läroplan.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beskriver att de kommunala förskolorna i området bedriver odling som en del av den pedagogiska verksamheten och ser att det är viktigt att det fortsätter göras framöver. Nämnden bedömer dock att det redan finns tillräcklig styrning på området.

Stockholms Stadshus AB anser att stadens nya lekvärdesriktlinjer ger stöd i arbetet för att främja odling och är ett viktigt verktyg för att säkerställa gröna gårdar. Styrelsen påtalar också vikten av engagemang och kunskap hos pedagoger för att de investeringar som görs av Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) efter beställning från stadsdelarna ska vara hållbara över tid.

LRF Stockholm ser positivt på motionen och framhåller att det är angeläget att barn redan från tidig ålder lär sig hur maten odlas, och att det förhoppningsvis kan inspirera barnen att senare i livet börja odla själva.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Förskolans verksamhet har i den nationella läroplanen flera mål som rör bland annat förståelse för naturen, hållbar utveckling och kunskaper om växter och djur. Förskolan ska också se till att barns förmåga att utforska, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap främjas. För att arbeta med dessa mål använder sig stadens förskollärare och barnskötare av en mängd olika pedagogiska metoder i verksamheten med barnen.

Många förskolor använder sig av odling som ett av flera sätt att jobba med målen i läroplanen. Politikens uppgift är att skapa förutsättningar för lärarna i förskolan att välja olika metoder, lärverktyg och sätt att jobba i läroplanens riktning. Att det finns möjlighet till odling är en sådan förutsättning.

Därför ställer vi i flera olika styrdokument krav på att just möjliggöra odling. I stadens budget har exempelvis stadsdelsnämnderna i uppdrag att främja möjlighet till odling och uterum för undervisning i förskolorna. Även i SISAB:s verksamhetsplan åläggs bolaget att efter beställning från förskolor och skolor anlägga odlingsmöjligheter. I stadens nyligen antagna lekvärdesriktlinjer beskrivs möjlighet till odling som en viktig del av utformandet av förskolegårdar. Eftersom utsläppsgårdar har tillåtits historiskt kan det tyvärr finnas fysiska begränsningar på

vissa gårdar, men framöver kommer det här problemet bli allt mindre med de nya riktlinjerna för stadens förskolor.

Staden arbetar på flera sätt för att främja möjlighet till odling, och det ska vi fortsätta att göra. Stockholms stad har dock ingen rådighet över de fristående förskolornas miljöer. För stadens förskolor i egen regi är inte ännu ett styrdokument nödvändigt gällande odling. Det är också viktigt att värna lärarnas professionella autonomi att utifrån läroplanens mål välja undervisningsmetoder.

I övrigt hänvisar jag till vad som sägs i utlåtandet.

Bilaga

Motion om ett odlingslyft för stadens förskolor, Dnr KS 2025/916-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 4 februari 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen i dess helhet
2. Att därutöver anföra följande:

Centerpartiet välkomnar att förvaltningarna delar vår uppfattning om att odling är en viktig del av barns lärande om natur, kretslopp och hållbar utveckling. Förvaltningen lyfter pågående satsningar som Hållbar förskola, förgröning av förskolegårdar och arbetet med de nya lekvärdesriktlinjerna. Dessa initiativ bidrar till en grönare och mer hållbar förskolemiljö, men de handlar inte specifikt om odling som pedagogisk metod.

Det saknas fortfarande ett helhetsgrepp för att säkerställa att alla barn i staden får likvärdig tillgång till odlingsmöjligheter. Förskolor utan egna gårdar riskerar att stå utanför, och det framgår inte hur dessa ska ges stöd. Motionens förslag om en stadsövergripande plan syftar just till att skapa rättvisa förutsättningar och främja samverkan mellan förskolor, ideella krafter och lokalsamhället. Det arbetet behöver staden ta vidare. Centerpartiet vill att odling blir en naturlig och likvärdig del av förskolans pedagogiska arbete i hela staden. För när barn sår frön till plantor sår de

samtidigt frön till kunskap, nyfikenhet och förståelse för naturens kretslopp och matens väg från jord till bord.

Ärendet

I en motion till kommunfullmäktige beskriver Ismail Ali och Claes Nyberg (båda C) vikten av barns möjlighet till att leka, utforska och lära i samspel med naturen.

Motionärerna lyfter flera fördelar i att barn får odla, såsom en stärkt förståelse för hållbar utveckling, hälsa, motorik och sociala färdigheter.

I motionen efterfrågas ett stadsövergripande initiativ som säkerställer att odling blir en integrerad del av alla förskolors pedagogiska arbete och att samarbete initieras med exempelvis koloniföreningar, bostadsrättsföreningar och ideella aktörer för att skapa odlingsytor där de saknas.

Med bakgrund av ovanstående föreslår motionärerna att kommunfullmäktige ger förskolenämnden i uppdrag att ta fram en stadsövergripande plan för hur samtliga förskolor i staden ska ges möjlighet att bedriva odling som en del av den pedagogiska verksamheten.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, förskolenämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, Green Cities, LRF Stockholm och Världsnaturfonden WWF.

Green Cities och Världsnaturfonden WWF har inte inkommit med svar.

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret.....	5
Förskolenämnden.....	7
Bromma stadsdelsnämnd.....	8
Järva stadsdelsnämnd	9
Skarpnäcks stadsdelsnämnd	9
Stockholms Stadshus AB	11
LRF Stockholm.....	11
Reservationer m.m.	13

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 december 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Barn gynnas på flera plan av att få vistas ute i naturen och ha en god tillgång till grönområden. Forskning visar även att barn som får en tidig kontakt med naturen ofta

behåller den som vuxen, vilket enligt Folkhälsomyndigheten kan vara av vikt för att bland annat globala hållbarhetsmål ska uppfyllas. Stadsledningskontoret instämmer med motionärerna om att barn ska få möjlighet att leka, utforska och lära i samspel med naturen. Tillgång till en grön miljö och grön pedagogisk miljö är även en likvärdighetsfråga där förutsättningarna ser olika ut i staden och barn som tillhör socioekonomiskt svagare grupper vistas ofta mindre i naturen. Stadsledningskontoret kan konstatera att flera insatser pågår för att öka likvärdigheten och möjliggöra för alla barns tillgång till natur i allmänhet men även för att den fysiska miljön i förskolan ska utvecklas, ur ett pedagogiskt så väl som klimat- och miljöperspektiv samt barnhälsoperspektiv.

I kommunfullmäktiges budget 2026 fastställdes att förskolor som byggs ska projekteras utifrån stadens funktionsprogram för förskolor och att stadsdelsnämnderna ska, med stöd av förskolenämnden, utveckla sina utemiljöer i enlighet med framtagna lekvärdesriktlinjer. Syftet är att säkerställa att förskolan är utformad med tillräcklig ytstorlek, pedagogisk kvalitet och grönska. Som en insats för att bredda och förbättra tillgången till en grönare utemiljö i förskolor har kommunfullmäktige under 2025 fastställt att fem förskolegårdar ska prioriteras för att rustas upp med hänsyn till lekvärdesriktlinjerna. Ytterligare sju förskolegårdar ska prioriteras under 2026 och inom ramen för uppdraget anges att möjlighet för odling och uterum för undervisning ska främjas.

Stadsledningskontoret ser även att andra områden utvecklas som möjliggör för barns tillgång till natur. I budget 2026 beslutades att odlingsytor, som har en viktig roll i att bland annat möjliggöra sociala sammanhang och platsaktivering, ska öka på lämplig mark. Det i sin tur ökar stadsdelsnämndernas möjligheter för frivillig samverkan till odling utifrån det pedagogiska uppdraget som finns. Även i *Miljöprogram 2030* lyfts vikten av naturvistelser för barn fram. Likvärdighetsfrågan adresseras och därför finns insatser för att förstärka och tillgängliggöra blågröna miljöer brett. Blågröna miljöer är infrastruktur i sammanlänkande gröna landskapselement i stadsplaneringen, för alla. Det finns således ett pågående arbete för att öka gröna miljöer både för stockholmarna överlag men även specifikt inom förskoleverksamheten.

Förskolans läroplan utgör den övergripande nationella styrningen av förskoleverksamheten, vilket har en direkt påverkan på verksamheternas utformning och innehåll. Styrningen på kommunal nivå inom staden stärker likvärdigheten i förskolans uppdrag och säkerställer att den pedagogiska verksamheten är av hög kvalitet. I förskolans läroplan finns ett tydligt uppdrag i att barn ska utbildas inom hållbar utveckling och pedagoger ges ansvar att anpassa undervisningen utifrån barngruppens respektive behov och förutsättningar. Det kräver att professionen har mandat att själva utforma undervisningen utifrån lokala förutsättningar.

Stadsledningskontoret ser att läroplanens skrivelser i kombination med insatserna för en ökad tillgång av grönmiljöer samt grönare förskolegårdar, uppfyller motionens intentioner och att det inte finns behov av annan stadsövergripande styrning i frågan.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motion om ett odlingslyft för stadens förskolor av Ismail Ali (C) och Claes Nyberg (C) besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Förskolenämnden

Förskolenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 november 2025 följande.

Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Ismail Ali (C), se Reservationer m.m.

Förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 25 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt Läroplan för förskola (SKOLFS 2025:23) ska verksamheten stimulera barns förståelse för naturvetenskap, miljö och hållbar utveckling. Odling och kontakt med naturen skall utgöra viktiga inslag.

I flera av stadens förskolor bedrivs idag odlingsprojekt som en del av den pedagogiska verksamheten. Dessa varierar dock i omfattning och form, beroende på lokala förutsättningar och enskilda pedagogers engagemang. Det finns därför en skillnad i barns tillgång till odlingsaktiviteter beroende på vilken förskola de går i och vilka ytor som finns tillgängliga.

Förskolenämndens pågående arbete

Förskolenämnden har ett brett uppdrag att samordna och stödja utvecklingen av miljö- och klimatarbetet inom stadens förskolor. Projektet Hållbar Förskola arbetas med i samarbete mellan flera aktörer, bland annat miljöförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. Syftet är att minska miljöpåverkan inom områden som kemikalier, klimat och resursanvändning samt att öka den biologiska mångfalden och medvetenheten i linje med Stockholms stads miljöprogram 2030.

Förskolenämnden arbetar också med att förgröna förskolegårdar tillsammans med SISAB och stadsdelsförvaltningarna. Fem förskolegårdar har valts ut under 2025 och beräknas färdigställas 2026, med ytterligare fem gårdar planeras 2027. Stockholms stads nya lekvärderiktlinjer framhåller även vikten av att förskolor ska ha möjlighet till odling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar uppfattningen om att odling är en pedagogiskt värdefull aktivitet som kan främja barns förståelse för hållbar utveckling, motorik och hälsa.

Förskolorna har enligt förskolans läroplan goda möjligheter att själva välja hur odling integreras och anpassa den pedagogiska verksamheten efter lokala förutsättningar.

Förvaltningen vill dock betona att odlingsaktiviteter på det sätt motionen lyfter omfattas av redan pågående satsningar som tex kommande ledvärdesriktlinjer, förgröning av förskolegårdar, samt det nystartade projektet Hållbar förskola.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 december 2025 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen avseende motion om ett odlingslyft för stadens förskolor.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 28 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig överlag positiv till förslaget om en stadsövergripande plan för hur samtliga förskolor i staden ska ges möjlighet att bedriva odling som en del av den pedagogiska verksamheten. Genom ett likvärdigt arbete i staden får samtliga barn inom stadens förskolor förutsättning att få kunskap kring odling.

Samtidigt vill förvaltningen framhålla att Brommas kommunala förskolor bedriver ett aktivt och mångsidigt arbete med odling som en del av den pedagogiska verksamheten. Ett av Brommas kommunala förskoleområden har under 2025 tilldelats ett miljöpris för sitt arbete med Bokashi-kompostering, vilket är ett exempel på hur förskolorna arbetar för att främja barns förståelse för odling och utveckla deras kunskap om återvinning och hållbarhetsfrågor i vardagen.

Utöver det befintliga arbetet kommer förvaltningen under 2026 påbörja ett samarbete med Björklunds Hage, en 4H-gård i närområdet. Genom detta samarbete ges förskolebarnen möjlighet att både möta djur och odling i en autentisk miljö, vilket ytterligare kommer att förstärka deras kunskaper.

Sammanfattningsvis ser förvaltningen positivt på motionens intentioner om en stadsövergripande plan. Brommas kommunala förskolor har ett välutvecklat arbete inom området. Det är dock angeläget att alla barn, oavsett stadsdel, ges samma möjligheter att delta i odlingsaktiviteter och får förutsättningar att stärka sin kunskap inom området. En stadsövergripande plan kan stärka förutsättningarna för att odling ska bli en integrerad del av alla förskolors pedagogiska arbete.

Barnkonsekvensanalys

I barnkonventionen nämns att skolan ska hjälpa barn att utvecklas. Förslaget om ett odlingslyft för stadens förskolor syftar till att stärka barns möjligheter att komma i kontakt med naturen och skapa likvärdiga förutsättningar för samtliga förskolebarns lärande om odling och natur.

Förvaltningen bedömer att förslaget har övervägande positiva konsekvenser för barn. Ett odlingslyft kan bidra till ökad likvärdighet, stärkt lärande och hälsa samt en djupare förståelse för hållbar utveckling.

Järva stadsdelsnämnd

Järva stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 november 2025 följande.

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Patrick Amofah (C), se Reservationer m.m.

Järva stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förutsättningarna skiljer sig avsevärt mellan olika förskolor beroende på faktorer som tillgång till mark, byggnadsår, gårdarnas storlek och läge i staden. Detta är en av anledningarna till att Stockholms stad redan har vidtagit åtgärder för att stärka kvaliteten på förskolegårdar genom det framtagna programmet Lekvärdesriktlinjer.

Genom lekvärdesriktlinjerna säkerställs att all kommande upprustning av befintliga förskolegårdar samt planering av nya gårdar ska innehålla odlingsytor. I riktlinjerna framhålls odling som en viktig del av barnens utemiljö, då det bidrar till att stärka barns förståelse för natur, kretslopp och hållbar utveckling.

Kommunfullmäktige har 2025 gett förskoleförvaltningen i uppdrag att rusta upp ett urval av förskolegårdar utifrån Lekvärdesriktlinjerna och under 2026 kommer sju nya gårdar att utses. Detta uppdrag bidrar redan idag till att successivt säkerställa tillgången till odlingsytor på förskolegårdar i hela staden.

Förskolans pedagogiska verksamhet styrs av nationella styrdokument, främst *Läroplanen för förskolan (Lpfö 18)*, som fastställs av Skolverket. Läroplanen ger varje förskola stort pedagogiskt handlingsutrymme att anpassa undervisningen efter barngruppens behov och förutsättningar. Det innebär att förskolor i dagsläget har ett incitament att integrera odling som en del av undervisningen inom ramen för exempelvis hållbar utveckling, naturvetenskap eller språk.

Förvaltningen bedömer att det, utöver vad som redan framgår i läroplanen för förskolan, inte finns behov av ett särskilt stadsövergripande pedagogiskt uppdrag kring odling. Förskolorna har redan i dag ett tydligt uppdrag enligt Lpfö 18 och behöver ges fortsatt mandat att själva utforma undervisningen utifrån lokala förutsättningar och behov.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 november 2025 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Gunnar Caperius (C), se Reservationer m.m.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer med bedömning som lyfts i motionen om vikten av odling i förskoleverksamhet. Skarpnäcks kommunala förskolor bedriver odling som en del av den pedagogiska verksamheten.

Förskolans läroplan lyfter att barn ska ges möjlighet att tillägna sig ett ekologiskt och varsamt förhållningssätt till miljö och natur. Hållbar utveckling är ett centralt begrepp i läroplanen och barn ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om hur de kan bidra till en hållbar utveckling. Odling och biologisk mångfald spelar en viktig roll i de globala målen i Agenda 2030. I Vision 2040 framhävs fortsatt att förskolorna ska arbeta för en hållbar stad.

På alla förskolor inom Skarpnäcks stadsdelsområde finns odlingslådor och pallkragar att odla i och de arbetar aktivt med odling, förkultivering och att skörda tillsammans med barnen. De senaste åren har förskolorna investerat i odlingslådor och insektsshotell och årligen köps ny jord in för att möjliggöra fortsatt odling tillsammans med barnen.

I Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har det tidigare tagits fram en lathund för odling, biologisk mångfald och lärande på kommunala förskolor. Lathunden har skapats med syfte att ge förskolorna en grund för att öka arbetet med odling och biologisk mångfald. I lathunden lyfts:

- Förskolans roll i naturen
- Steg i odlingsprocessen
- Förslag på kryddor och växter att odla i odlingslåda
- Hur förskolorna kan skapa en biologisk mångfald på förskolorna
- Komposthantering
- Tips om litteratur för odling och biologisk mångfald

Tidigare projekt som ”Odlar, Växa, Mat” och ”Hållbar Framtid i Skarpnäck” har skapat ett ökat intresse för odling i staden.

Varje år uppmärksammar nämndens förskolor Biologiska mångfaldens dag med fördjupningar inom biologisk mångfald, småkryp och insekter.

Förvaltningen delar skribenternas uppfattning om vikten av att främja likvärdig tillgång till odlingsmöjligheter i alla förskolor i staden. Förvaltningen kan konstatera att staden för tillfället arbetar med att ta fram ett stadsövergripande program för stadsnära odling. Trafiknämnden, som har en samordnande roll i arbetet, har i samarbete med bland annat stadsdelsnämnderna tagit fram ett utkast till program som ska antas av kommunfullmäktige. Utkast på programmet innefattar även inriktning för odling inom förskolans och grundskolans verksamheter. Därutöver finns skrivningar om odlingsmöjligheter i nyligen antagna lekvärdesriktlinjer.

Förvaltningen ser därför inte behov av ytterligare stadsövergripande uppdrag och styrdokument på området.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 24 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen anser i likhet med SISAB att det både finns och kan främja engagemang hos förskoleverksamheter genom att skapa möjligheter till odling. SISAB skapar idag, utifrån beställning från respektive stadsdel, förutsättningar för verksamheterna att bedriva odling, men påtalar vikten av att det krävs ett engagemang och kunskap hos pedagoger för att satsningar ska vara hållbar över tid.

Koncernledningen anser att stadens nya lekvärdesriktlinjer ger stöd i arbetet att främja odling och är ett viktigt verktyg för att säkerställa gröna gårdar.

Underremisser

SISAB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

SISAB ser möjlighet för förskolor som har friyta för odling att utveckla en köksträdgård. Att främja odling i stadens skolor och förskolor väcker stort engagemang och har pedagogisk potential och därför förekommer odling på skolgårdar och förskolegårdar redan idag där verksamheten har haft detta som önskemål.

SISAB kan på beställning anlägga förutsättningar för odling där personal på skolor och förskolor är engagerade i att sköta odlingen samt säkerställa skötsel även under sommartid. Bolaget framhåller samtidigt vikten av att det behövs utbildning för pedagoger och kökspersonal för att odlingen ska fungera i praktiken. En ytterligare aspekt är att det krävs investering av kvalitativa och hållbara odlingslådor som håller över tid.

Stadens nya lekvärdesriktlinjer ger stöd i arbetet att främja odling ytterligare och blir ett viktigt verktyg framåt för att säkerställa gröna gårdar.

LRF Stockholm

LRF Stockholms yttrande daterat den 8 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

LRF Stockholms kommunavdelning ser positivt på motionen om ett odlingslyft för stadens förskolor.

Odling är grunden till vårt välstånd. Att veta var maten kommer ifrån och hur man får olika grödor att växa är viktigt. Men i takt med att allt fler människor flyttar till städerna har kunskapen om detta drastiskt minskat. Denna brist på kunskap drabbar inte minst många barn i Stockholm som inte har någon kontakt med lantbruket eller livsmedelsproduktionen.

Barnen är morgondagens konsumenter, framtidens arbetskraft inom det gröna näringslivet och blivande beslutsfattare som ska skapa förutsättningar för svensk matproduktion. Utan någon kunskap om var maten kommer ifrån samt hur växtlighet och kretsloppet fungerar får de svårt att bli medvetna konsumenter, ta del av arbetsmarknaden inom de gröna näringarna och fatta långsiktigt hållbara beslut om svensk matproduktion.

I den oroliga tid vi lever i med bland annat klimatförändringar och bristande livsmedelsberedskap har de gröna näringarna en nyckelroll. Det gör det än mer angeläget att barn redan från tidig ålder lär sig hur maten odlas. Bland annat för att förstå betydelsen av att vi kan producera mat i Sverige. Förhoppningsvis kan också den tidiga undervisningen inspirera barnen att senare i livet börja odla själva i till exempel koloni- eller villatradgårdar.

Reservationer m.m.

Förskolenämnden

Reservation av Ismail Ali (C)

1. Att tillstyrka motionen i sin helhet
2. Att därutöver anföra följande

Centerpartiet välkomnar att förskoleförvaltningen delar vår uppfattning om att odling är en viktig del av barns lärande om natur, kretslopp och hållbar utveckling. Förvaltningen lyfter pågående satsningar som *Hållbar förskola*, förgröning av förskolegårdar och arbetet med de nya lekvärdesriktlinjerna. Dessa initiativ bidrar till en grönare och mer hållbar förskolemiljö, men de handlar inte specifikt om odling som pedagogisk metod.

Det saknas fortfarande ett helhetsgrepp för att säkerställa att alla barn i staden får likvärdig tillgång till odlingsmöjligheter. Förskolor utan egna gårdar riskerar att stå utanför, och det framgår inte hur dessa ska ges stöd. Motionens förslag om en stadsövergripande plan syftar just till att skapa rättvisa förutsättningar och främja samverkan mellan förskolor, ideella krafter och lokalsamhället. Det arbetet behöver staden ta vidare.

Centerpartiet vill att odling blir en naturlig och likvärdig del av förskolans pedagogiska arbete i hela staden. För när barn sår frön till plantor sår de samtidigt frön till kunskap, nyfikenhet och förståelse för naturens kretslopp och matens väg från jord till bord.

Järva stadsdelsnämnd

Reservation av Patrick Amofah (C)

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra

Centerpartiet välkomnar att Järva stadsdelsförvaltningen delar vår uppfattning om att odling är en viktig del av barns lärande om natur, kretslopp och hållbar utveckling. Det är positivt att Lekvärdesriktlinjerna bidrar till att fler förskolegårdar får odlingsytor, och att förvaltningen ser värdet i kunskapsdelning och samverkan med externa aktörer.

Samtidigt saknas ett helhetsgrepp för att säkerställa att alla barn i staden får likvärdig tillgång till odlingsmöjligheter. Förskolor utan egna gårdar riskerar att stå utanför, och det framgår inte hur dessa ska ges stöd. Motionens förslag om en stadsövergripande plan syftar just till att skapa rättvisa förutsättningar och främja

samverkan mellan förskolor, ideella krafter och lokalsamhället. Det arbetet behöver staden ta vidare.

Centerpartiet vill att odling blir en naturlig och likvärdig del av förskolans pedagogiska arbete i hela staden. För när barn sår frön till plantor sår de samtidigt frön till kunskap, nyfikenhet och förståelse för naturens kretslopp och matens väg från jord till bord.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation av Gunnar Caperius (C)

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra

Centerpartiet välkomnar att förvaltningen delar vår uppfattning om att odling är en viktig del av barns lärande om natur, kretslopp och hållbar utveckling. Det är positivt att Lekvärdesriktlinjerna bidrar till att fler förskolegårdar får odlingsytor, och att förvaltningen ser värdet i kunskapsdelning och samverkan med externa aktörer.

I det avseendet är Skarpnäck och förskolorna i vår stadsdel en föregångare, vilket blir tydligt i förvaltningens förslag till beslut. Vi önskar att dessa goda exempel sprids till hela staden. Motionens förslag om en stadsövergripande plan syftar just till att skapa rättvisa förutsättningar och främja samverkan mellan förskolor, ideella krafter och lokalsamhället. Det arbetet behöver staden ta vidare, gärna med inspiration från Skarpnäck.